

TESTIMONIA VETERUM DE IVONE.

Glorioso et sapienti Ivoni Carnotensi episcopo, frater Hugo monachus S. Benedicti Floriacensis cœnobii sempiterna pace et felicitate perfrui.

(53) Ecce tibi, præcellentissime Pater et domne, deo humilitatis meæ opuscula transmittitur, ut si quid tibi videris indecens et incultum, lima prudentiæ tuæ corrigas, et exornes, et quod tibi placuit corrolores, et confirmes. Arma mea adversus otium sunt hæc opuscula quæ nunc vides, nam malo studio vacare, quam in otio et torpore sicut pecus inutile vitam exigere. Sed hæc omnia vestro desiderio iudicio discuti et vestra sapientia condiri, quoniam vacillare non poterit quod semel auctoritatis vestræ nodus corroboraverit. At mihi forsitan aliquis dicet: Tam vilia et inutilia cur viro prudenti, et in summa arce philosophiæ sedenti mittere non erubuiti? cum scias scriptum quia orationi et carmini est parva gratia nisi eloquentia sit summa. Ego vero ad hæc respondeo, quoniam malo justo sapientis iudicio comprobari, quam arrogantium sententia condemnari. Laboriosum tamen est, Pater honestissime, tuæ integritatis adjectiones et detractiones huic adhibere volumini: sed fructus laboris pretiosior auro charitas est. Vale.

Sugerius abbas S. Dionysii in lib. De Vita Ludovici Grossi, regis Francorum.

Consulte ergo agitur, et potissimum dictante venerabili et sapientissimo viro Ivone Carnotensi episcopo, ut ad refellendam impiorum machinationem citissime Aurelianis conveniant, ejusque exaltationi operam dare mature festinent. Senonensis igitur archiepiscopus Daimbertus invitatus cum comprovincialibus videlicet Galone [al. Walone] Parisiensi episcopo, Manasse Meldensi, Joanne Aurelianensi, Ivone Carnotensi, Hugone Nivernensi, Humbaldo Antisiodorensi [al. Akissiodorensi] accessit.

Idem paulo post.

Recedentibus prælatis Ecclesiæ, archiepiscopo Senonensi episcopo Aurelianensi, Carnotensi venerabili Ivone, qui tentus fuerat carcere, quem coactus fecerat pingi in eodem castello multis diebus.

Andreas vetus scriptor lib. III Hist. Francorum ad P. Atrebatensis Ecclesiæ episcopum.

(54) Anno Domini 1109 episcopi qui ad exsequias Philippi regis convenerant, post exsequias statim Aurelianis convenerunt, et propter turbatores regni, salubri accepto consilio, Ludovicum juvenem, religionis amatorem, moribus mansuetum, armis strenuum, bello acerrimum; in die inventionis protomartyris Stephani, in regem exherent, ante altare S. Crucis, et coronam regni capitū ejus imposuerunt Daimbertus Senonensis archiepiscopus, Ivo Carnotensis, Joannes Aurelianensis, Hubertus Silva-

(53) Ex vet. Chron. P. Petavii senat. Paris.

(54) Ex prisco codice manuscripto.

A nectensis, Walo Paris., Manasses Meldensis, Hugo Nivernensis episcopi, et episcopus Antisiodorensis.

Eadem verba exstant in manuscripto exemplar alterius veteris auctoris, qui sequentia adjicit: « Provocati plurimis exemplis aliorum regum, qui diversis in locis propter imminentes turbas a diversis episcopis consecrati sunt. »

Sigebertus in Chronico sub anno 1078.

Ab hoc tempore cœpit florere in Ecclesia B. Quintini Belvacensis canonicus ordo, primum ab apostolis, postea a B. Augustino episcopo regulariter institutus, sub magistro Ivone, venerabili ejusdem Ecclesiæ præposito, postea Carnotensium episcopo.

Idem sub anno 1092.

B Dominus Ivo S. Quintini Belvacensis præpositus a papa Urbano consecratus, sit Carnotensis episcopus.

Idem lib. De illustribus Ecclesiæ scriptoribus, cap. 168.

Ivo Carnotensis episcopus scripsit ad Hugonem Lugdunensem archiepiscopum et apostolicæ Ecclesiæ legatum, epistolam (55) non multum prolixam, sed multum canonicis et catholicis testimoniis autorizatam, pro dissidio regni et sacerdotii, et pro inusitatis Ecclesiæ Romanæ decretis. Scripsit et ad diversos amicos utiles valde epistolas; composuit etiam insigne volumen Canonum.

Matthæus Paris Anglorum in Wilielmo II sub ann. Dom. 1093.

Hoc quoque anno Ivo Belvacensis præpositus, a papa Urbano consecratus est episcopus Carnotensis.

Idem in Henrico primo.

Anno Dom. 1117 venerabilis vir Ivo Carnotensis antistes, et in Scripturis sacris ad plenum eruditus, diem clausit extremum.

Robertus de Monte in supplemento Sigeberti, sub anno 1114.

Post Ivonem, qui vita atque doctrina sua Carnotensem Ecclesiam illustravit, quique inter cætera opera sua illud volumen quod decreta Ivonis dicunt, utiliter compilavit, Gaufridus vitæ merito ac prudentia venerabilis Carnotensem Ecclesiam rexit.

Guillelmus de Nangis in gestis Philippi tertii Audacis, ad annum 1275.

Quia sicut legitur in quadam (56) epistola Ivonis quondam episcopi Carnotensis.

Vetus et anonymus scriptor chronologiæ Antisiodorensis ad an. Dom. 1154.

Quod quidem Ivo Carnotensis, decretorum ac legum

(55) Intelligit epist. 60.

(56) Epist. 189.

peritissimus, in epistolis suis (57) tam rationibus astruit quam exemplis.

Ex antiquo manuscripto codice Ecclesie Laudunensis.

In vigilia Nativitatis sancte Marie ante vespas Carnotum venerunt, et honorificentissime suscepti sunt a domno Ivone Carnotensi episcopo, totaque Canonice processione extra urbem usque ad vineas eis occurrente, feretrumque positum est in majori ecclesia super altare Sancte Marie.

Priscus, monachus Majoris Monasterii, agens de privilegio concesso ab Urbano papa II in concilio Claromontano 1093.

Præter hos assidebant domnus Hugo legatus et primas Galliarum idem ipse Lugdunensis archiepiscopus, et domnus Amatus legatus, et Burdegalensis archiepiscopus, Rainaldus Remensis archiepiscopus, Richerius Senonensis archiepiscopus, Hildebertus Bituricensis archiepiscopus, Rollandus Dolensis archiepiscopus, Narbonensis archiepiscopus, Axiensis archiepiscopus, Toletensis archiepiscopus et legatus Hispaniarum, Hoellus Cenomannensis episcopus, Gaufridus Andegavensis episcopus, Nannetensis episcopus, Pictavensis episcopus, Ivo Carnotensis episcopus, Joannes Aurelianensis episcopus, Rogerius Belvacensis episcopus. Episcoporum quoque et abbatum procerumque et diversarum dignitatum maxima multitudo, quorum incertus numerus, omnibus his ad auctoritatem et confirmationem privilegii nostri, fiat, fiat, acclamantibus.

Ex Martyrologio Carnotensis.

Idibus Decembris, anno Incarnationis Domini 1115 obiit Pater Ivo, hujus sacratissime sedis antistes, vir magnæ religionis, ecclesiasticorum et sæcularium negotiorum prudentissimus, mitis affatu, patientia insignis, castitate pollens, et tam in divinis quam in philosophia eruditissimus. Qui sex pallia bona, et septem cappas, et infulas tres, et tapetia tria decori hujus Ecclesie contulit: librum Missarum, et epistolarum, et textum evangeliorum, et unum lectionarium matutinalem dedit, et omnes argento paravit. Pulpitum miri decoris construxit, scholas fecit: domum episcopalem, quam vilem et ligneam (quam in obitu episcoporum vel discessu (58) quibusdam pravis consuetudinibus per violentiam Carnotenarum comitum inductis ancillatam invenerat) speciosam et lapideam a fundamento refecit, et cum omnibus ad ipsam pertinentibus sive mobilibus sive immobilibus ad ancilla liberam reddidit, libertatemque ipsam ad stipulationem privilegiorum et Romanæ sedis, et regis, et comitis, quæ in archivis hujus ecclesie habentur, confirmavit. Terram etiam quamdam contiguam eidem domui ad amplitudinem ipsius domus a vicodomo acquisivit, et muro clausit. Apud pontem Gaudinum alias domos ad usus episcopales ædificavit: eandemque villam in multis melioravit. Abbatiam S. Joannis ex sæculari in regularem convertit, instituit et

duxit: consilio et auxilio ipsius monasterium infirmorum apud Bellum locum constitutum fuit. Minoratas omnes hujus ecclesie, et præcarias in communes redegit usus, et eas in posterum personis (59) distribui tam suo quam apostolico privilegio vetuit. Angarias, et injustas exactiones, et pravas serventium distensiones fieri per præposituras iisdem privilegiis prohibuit. Ad augmentandam tabulam altaris idem moriens centum modios vini reliquit, et in aliis pluribus sue Ecclesie et clericis suis multa bona fecit.

Ex prisco Calendario S. Quintini Belvacensis.

Kalend. Januarii obiit venerandæ memoriæ magister Ivo, præ aliis sui temporis doctor insignis, primus abbas hujus Ecclesie, postea Carnotensis episcopus. Dedit nobis triginta volumina, calices quatuor, textum aureum, crucem auream, phylacteria quatuor, cruces argenteas, et auratas quatuor, dexteram beati Callixti papæ, thuribula duo argentea. Obiit autem tantus vir iste anno Incarnationis Christi 1116, pro cujus anima damus ad elemosynam unum frumenti modium.

Ex Calendario Ecclesie S. Joannis Carnotensis in Valle.

Decimo Kal. Januariæ, anno ab Incarnatione millesimo centesimo decimo quinto obiit bonæ memoriæ Ivo Carnotensis episcopus, qui canonicorum regularium ordinem in hac ecclesia constituit, et eandem rebus suis ampliavit, dans fratrum usibus ecclesiam Sancte Fidis (60), ecclesiam Sancti Stephani cum rebus ad eam pertinentibus, ecclesiam de Luciaco, ecclesiam de Postegodano, et terram ultra stagnum, triginta quoque volumina librorum suorum, et multa alia.

Ex eodem Calendario.

Centum mille minus uno currentibus annis

Floruit hic primum locus ordine canonicali.

Epitaphium Ivonis Carnotensis ex vetere membrana B. Brissonii.

Mente, manu, lingua, doctrina, corporis usu, Prudens, munificus, affabilis, utilis, insons, Prima columna domus Domini quam jure salubri Fovit, munivit, instruxit, jugiter auxit

Consilio scriptis, quo viveret ordine, rebus

Cujus opem gratis æger, rem sensit egenus,

Istius urbis apex memorandus episcopus Ivo

Hac situs expectat adventum Judicis urna.

Nic. de Clamengis, cantor Bajocensis, epist. ad Galliotum de Petramala, cardinalem, quæ incipit. Quod in superiore; quæ contra Petrarchæ dictum probare vult, nunquam caruisse Galliam eloquentibus viris.

Si rerum gestarum scriptores postulant, Gregorium Taronensem accipe, Severumque Sulpitium gestorum beatissimi Martini luculenta descriptione relatores. Possem alios permultos et antiquos et recentiores commemorare: ex antiquioribus Irenæum Lugdunensem, Hilarium Arelatensem, Gen-

(57) Epist. 189.

(58) Vide epist. 94

(59) Mentio fit epist. 271.

(60) Vide epist. 286.

nadium Massiliensem, Radulphum Flaviacensem, Prosperum et Cassianum. Ex recentioribus autem primo Bernardus occurrit, deinde Ildebertus Cœnomanensis, Ivo Carnotensis, Odilo, Hugo, et Petrus venerabilis abbates Cluniacenses, Hugo denique et Ricardus canonici sancti Augustini regulæ sectatores. *Tritemius abbas libro De scriptoribus ecclesiasticis.*

Ivo episcopus Carnotensis ex præposito Sancti Quintini Belvacensis, ordinis canonicorum regularium divi Patris Augustini; vir in divinis Scripturis exercitatus, et canonum sanctorum Patrum, ac generalium conciliorum cautissimus interpres: nec minus sanctitate quam scientia reverendus, ordinem suum diu collapsum magnifice reformavit. Scripsit post Burchardum Wormatiensem episcopum, ex canonibus sanctorum compendiosum Decretum, quo ante Gratiani tempora utebantur juris, quod prænotavit Pannoniam [Pannoniam, *al.* Pannormiam] lib. 10, epistolarum ad diversos lib. 1, et alia quædam. Claruit sub Henrico IV, an. Dom. 1110.

Ex aliis quæ Ivo scripsit hæc reperimus, De ecclesiasticis sacramentis ac officiis, et præcipuis per annum festis sermones XXI. De regibus Francorum breve Chronicon, quod epistolis subjecimus ex P. Massoni J. C. libro.

Superioribus videntur etiam adjiciendi loci Hildeberti de Lavardino, Cenomaniensis episcopi, qui Carnotensis episcopi meminit: quem licet non nominet, tamen probabile est de Ivone intelligi, cujus epistolæ ad ipsum Hildebertum exstant in hoc libro.

Hildebertus epist. 26 ad comitissam.

Episcopo Carnotensi conductum, sicut fertur, providisti ad concilium profecturo; quod si ita est, præfatæ gratiæ beneficium mihi communices, exoro.

Idem epist. 39 ad clerum, cum in carcerem detrusus esset ab Huberto comite.

In turre Cenomanensi comes Rotocus (61) tenebatur in vinculis: mater comitis in osculo me suscepit, applausit testamento. *Et paulo post:* Porro in illo castello in quo hæc acta sunt, Carnotensis erat episcopus, venerandæ vir auctoritatis: sed apud sceleris auctores sine auctoritate fuit auctoritas. Is in spiritu Hubertum conveniens (hoc enim Pharisæorum principi nomen est) primo blanditus illi bestię; sed bestia rationem non admittit. Dehinc illum sacrilegii libere arguit, obsecravit opportune, inportune increpavit. Postremo tradidit cum Satanæ in interitum carnis, anathematis vinculo quo debuit alligatum.

Idem Epist. 61, ad monachos.

Errastis et vos foris, cum fores vestras Carnotensi episcopo clausistis, cum exclusistis Christum Jesu Christi, oblitum pariter bonum hospitalitatis et præmium. Hunc et per vos via transire coegerat, et apud vos hospitari temporis articulus. Nox imminens et æris intemperies pontificem hospitio instare perurgebant (62).

(61) Hujus meminit Ivo epist. 168 et consequ.

(62) Ex veteri membrana S. Quintini Belvac. nunc primum prodit.

Præclarum elogium ex litteris societatis cujusdam seu confraternitatis quam canonici regul. S. Joannis in Valle apud Carnotenses cum Canonicis illidem regul. S. Quintini Belvacensis ante annos 400 contraxere, excerptum.

Universis Christi fidelibus et præsentem paginam inspecturis, Guarinus Ecclesiæ B. Joannis de Valle Carnotensis abbas, totusque ejusdem loci conventus, salutem in Domino. Cum secundum Apostolum omnes simus unum corpus in Christo, singuli autem alter alterius membra, sicut nec corpus a capite, ita nec membra corpori censi debent a membris capitis aliena. Cum igitur a longe retro actis temporibus a visceribus matris nostræ ecclesiæ B. Quintini Belvacensis, fuimus propagati; et ad ipsa tanquam a fonte sacræ religionis fluentia sumperimus per venerabilem Patrem ac venerandæ memoriæ Ivonem; qui cum floreret in eadem Ecclesia religionis novella plantatio sub B. Augustini regula, digne omnipotenti militans, fratribus ibidem Deo servientibus abbas præfuit. Sed tanti patris sanctitas eminent tanquam civitas in virtutum cacumine constituta die latere non potuit. Quinimo ejus religionis celebri fama longe lateque diffusa, Dei voluntate præambula, adeptus est cathedram Ecclesiæ Carnotensis, qui Ecclesiæ nostræ patronus et fundator exstitit. Et inter alia beneficia quæ nobis paterna pietate contulit, ad ultimum in signum dilectionis et perpetui fœderis thesauro sui corporis ac suæ sepulturæ præsentia nostram Ecclesiam illustravit. Unde cum internæ dilectionis affectu nos pius pater opifex, et patronus dilexerit, sicut in fine patuit, dignum fuit ut canonici S. Quintini ejus spirituales filii a patris actibus non degenerent, etc. Actum anno Domini millesimo ducentesimo vicesimo octavo.

Epitaphium Ivonis a Philippo Bonæ Spæ abbate, scriptum.

Reddidit affectus Patrem, doctrina magistrum,

Regula canonicum pontificemque gradus.

Famosum, probitas, humilem natura, verendum

Vita serena, senem longa, pudica sacrum.

Præsule defuncto sua tollere mos erat olim

Principis, hunc morem principis, emit Ivo.

Hujus opem læsus, plebs dogmata, frena malus rex

Sensit, egenus opes, pro grege vota Deus.

Aliud epitaphium quod Severtius ex Tavelli manuscripto sumpsit et in sua Chronologia descripsit.

Mente, manu, lingua, doctrina corporis usu,

Prudens munificus, præstabilis, utilis, iustus,

Firma columna domus Domini quam jure sa-

[lubri

Fovit, munivit, instruxit, jugiter auxit

Consilio scriptis, quo viveret ordine, rebus

Cujus opem gratis æger, rem sensit egenus

Istius urbis apex memorandus episcopus Ivo

Hac situs exspectat adventum judiciorum.